

Porovnanie klasickej a reverznej distribúcie tovaru

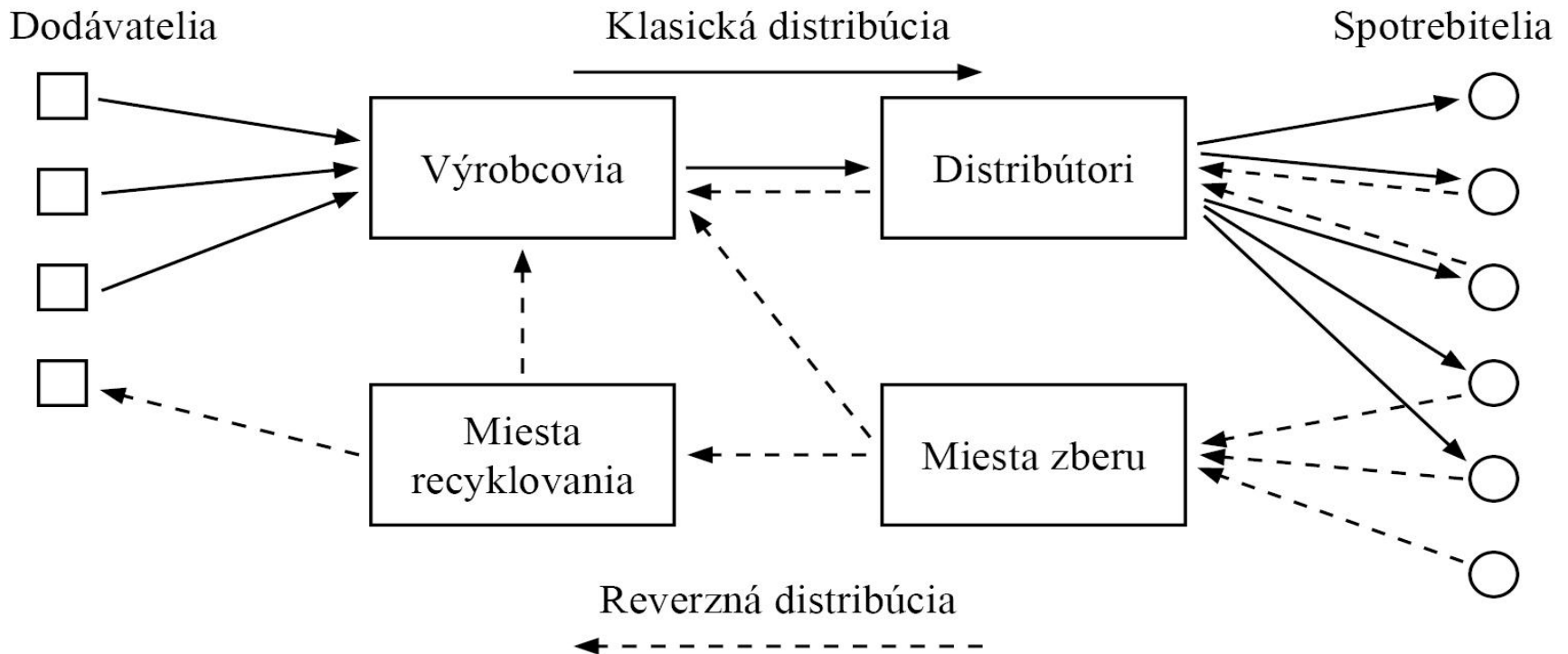
Ing. Pavel Gežík,
Katedra operačného výskumu a ekonometrie,
Fakulta hospodárskej informatiky, Ekonomická univerzita v Bratislave

Klasická a reverzná distribúcia tovaru

Cieľom klasickej distribúcie tovarov je zabezpečiť aby boli vyrobené produkty prepravené od výrobcu k miestu odbytu, teda k spotrebiteľovi. Tento pohyb tovaru je základnou myšlienkou distribúcie tovarov a podmieňuje vybudovanie kompletnej siete distribučných kanálov.

Reverzná distribúcia sa venuje „spätnej“ distribúcii tovaru. Na to nemusí zákonite vytvárať nové distribučné kanály určené priamo na zber a transport použitých tovarov, ale môže prebiehať prostredníctvom kanálov, ktoré sú využívané pri klasickej distribúcii alebo prostredníctvom ich kombinácie.

Klasická a reverzná distribúcia tovaru

Distribučné siete a subjekty v nich vystupujúce

V procese klasickej distribúcie tovaru vystupujú rôzne subjekty od dodávateľov cez výrobcov, predajcov, distribútorov, veľko- a maloobchodov až po samotných spotrebiteľov. Všetky tieto subjekty, okrem spotrebiteľov majú rovnaký cieľ, a to dostať tovar k miestam jeho odbytu za účelom predaja za čo najnižšie náklady.

Preto je ich hlavným cieľom optimalizácia nákladov spojených s prepravou tovaru. Výška týchto nákladov je v prevažnej miere spojená s prepravou tovaru, teda závisí od počtu prejazdených kilometrov ako od optimálneho využitia prostriedkov zabezpečujúcich túto prepravu.

Distribučné siete a subjekty v nich vystupujúce

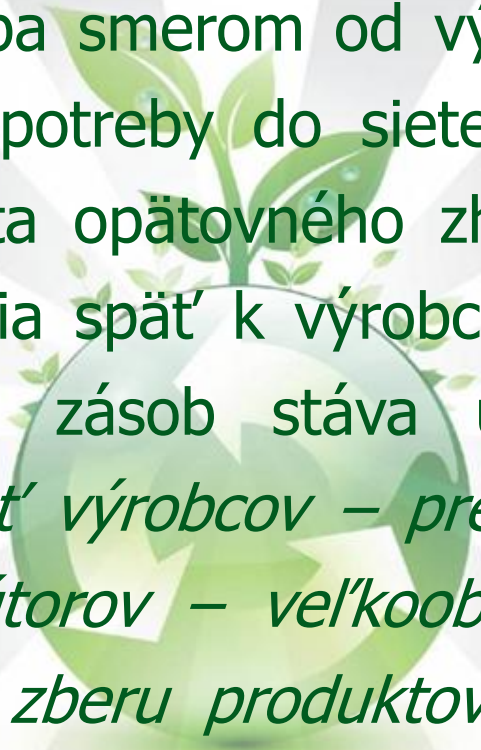
Jednoduchá distribučná sieť klasickej distribúcie ma tvar:
výrobca – spotrebiteľia.

Ak sa táto sieť rozšíri o medzičlánky, ktoré sprostredkujú obchod, resp. realizujú distribúciu k spotrebiteľovi, tak vyzerá:
výrobca/sieť výrobcov – predajca/sieť predajcov – spotrebiteľia,
alebo: výrobca/sieť výrobcov – predajca/sieť predajcov –
distribútor/sieť distribútorov – spotrebiteľia

Ak môžu do tejto siete vstupovať i veľkoobchod a maloobchod a potom sa sieť rozrastie na: *výrobca/sieť výrobcov –*
predajca/sieť predajcov – distribútor/sieť distribútorov –
veľkoobchod – maloobchod – spotrebiteľia

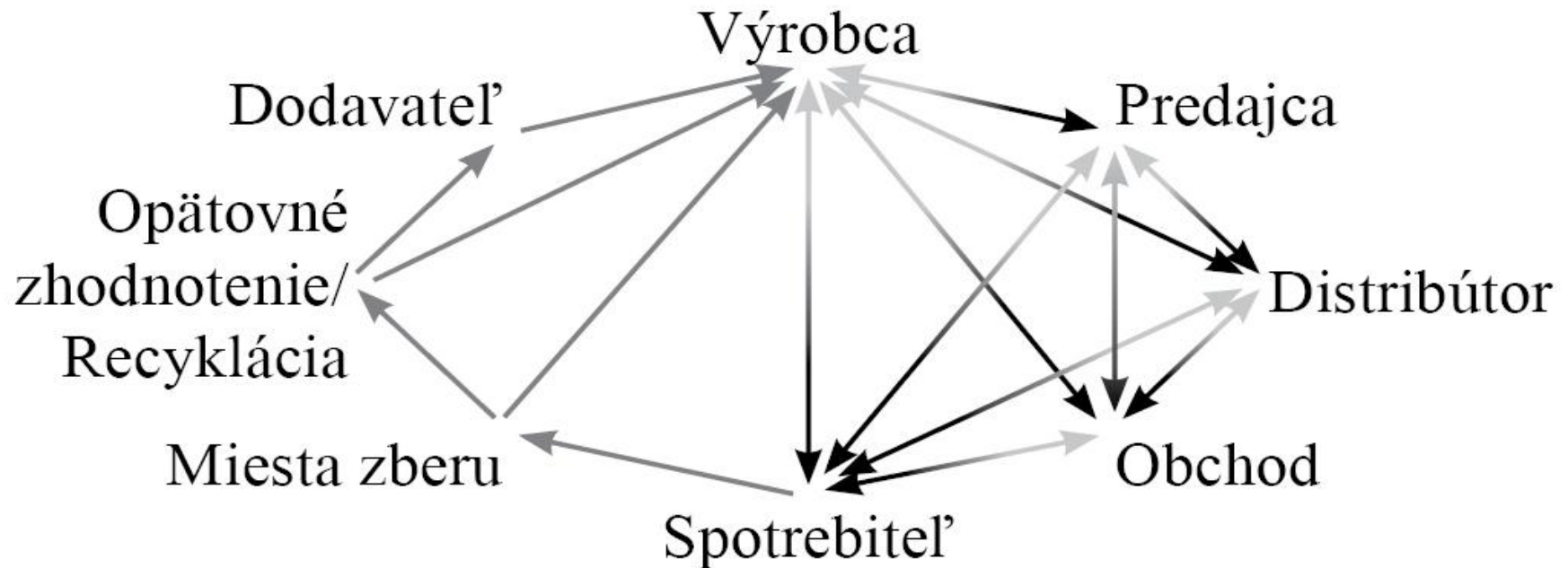
Distribučné siete a subjekty v nich vystupujúce

V rámci reverznej distribúcie vyzerá distribučná sieť rovnako, len tok tovaru nie je iba smerom od výrobcu k spotrebiteľovi, ale aj opačne. Podľa potreby do siete ešte vstupujú miesta zberu produktov, miesta opätovného zhodnotenia/recyklácie a potom sa produkt vracia späť k výrobcovi, teda sa z klasickej línie procesu riadenia zásob stáva uzavretý cyklus tokov produktov: *výrobca/sieť výrobcov – predajca/sieť predajcov – distribútor/sieť distribútorov – veľkoobchod – maloobchod – spotrebiteľia – miesta zberu produktov – miesta opätovného zhodnotenia/recyklácie – výrobca*

Distribučné siete a subjekty v nich vystupujúce

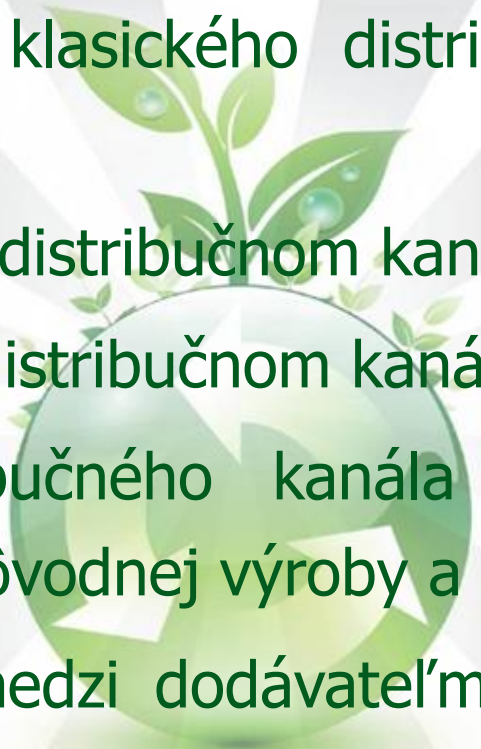
Podľa jednotlivých špecifík distribučnej siete ako i charakteru distribuovaného produktu nemusia byť v distribučnej sieti zahrnuté všetky subjekty:

Návrh distribučnej siete

V rámci navrhnutia distribučnej siete je nutné poznať:

- stupeň centralizácie klasického distribučného kanálu ako i reverzného kanálu,
- plánované kapacity v distribučnom kanáli,
- manažment zásob v distribučnom kanáli.,
- počet úrovní distribučného kanála a to, či môže byť integrovaný proces pôvodnej výroby a proces prepracovania,
- úroveň spolupráce medzi dodávateľmi a odberateľmi, ako i stupeň partnerskej spolupráce,
- verejnú mienku a jej vplyv.

Toky medzi subjektmi v klasickej a reverznej distribúcii

Na základe vzájomného prepojenia klasických a reverzných tokov podľa charakteru prepravovaných druhov tovarov a foriem ich opätovného použitia je možné sledovať pohyb tovarov v distribučnej sieti medzi jednotlivými subjektmi.

Vychádzajúc z celého komplexu tokov a vzťahov v rámci klasickej a reverznej distribúcie a ohodnotenia vplyvu prekážok externého prostredia systému (ako sú nová štátna regulácia alebo zmena legislatívy a pod.) je možné pochopiť vzťahy medzi jednotlivými súčasťami systému, ich vzájomné ovplyvňovanie ako i nutnosť niektorých procesov.

Toky medzi subjektmi v distribúcii

